

DAGSORDEN FOR FORUM FOR FORSKNINGSDEKANER 30. JANUAR 2020

Sted: Møterom 2, 10. etg., Lucy Smiths hus

Tid: 9.00-11.00

Godkjenning av innkalling og referat

SAK 1/20. Nytt fra forskningsdekanene v/ forskningsdekanene

Bakgrunn: Runde rundt bordet om nytt fra forskningsfeltet ute på enhetene

Diskusjonssaker:

SAK 2/20 Tiltak for å fremme forskningsetikk og -kultur v/Jens Petter Berg

Bakgrunn: Tilstanden for forskningsetikk i Norge har blitt undersøkt gjennom forskningsprosjektet RINO (Research Integrity in Norway). [Den tredje delrapporten](#) fokuserer på diskutabile praksiser, kjennetegn på en god forskningskultur og hvilken forskningsetisk opplæring som fungerer.

Jens Petter Berg innleder til diskusjon om RINO-rapporten og hvordan arbeidet med forskningsetikk følges opp på MED.

Orienteringssaker:

SAK 3/20 Tverrfaglig fellesløft 2020 – UiOs retningslinjer og prosess v/Per Morten Sandset

Bakgrunn: Forskningsrådet planlegger et nytt fellesløft i samarbeid med UH-institusjonene hvor formålet er å styrke grunnleggende og grensesprengende forskning gjennom tverrfaglig samarbeid, jf. FFD-sak 63/19.

Saken var oppe til diskusjon i dekanmøtet 22. januar. Per Morten Sandset orienterer om innspillene som kom i dekanmøtet.

SAK 4/20 SFF V – implementering av Forskningsrådets kjønnspolicy v/Åse Gornitzka

Bakgrunn: Forskningsrådet vil følge opp kjønnspolicyen sin i den kommende utlysningen for SFF, jf. e-post fra Vibeke Alm 13.1.2020 (vedlagt). Det innebærer at forskningsinstitusjoner som sender inn flere enn fire søknader til SFF-V må ha kvinnelig senterleder på minst 40 % av søknadene. Institusjonene må sende Forskningsrådet en samlet liste over alle sine søknader innen 1. oktober 2020.

Oversikt over UiOs SFF-prosedyr finner dere her: <https://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/fa/finansiering/nasjonale/norges-forskningsraad/sff-v/index.html>

SAK 5/20 The Guild v/Åse Gornitzka

Bakgrunn: Åse Gornitzka orienterer fra møtet med Vice-Presidents i the Guild i januar.

SAK 6/20 CC-lisenser v/Åse Gornitzka

Bakgrunn: Det har kommet en [ny utredning om rettighets- og lisensspørsmål](#) i forbindelse med åpen tilgang til vitenskapelige publikasjoner. Utredningen berører også forskningsinstitusjonenes ansvar og rettigheter som arbeidsgivere og andre problemstillinger knyttet til bruk av Creative Commons-lisenser.

SAK 7/20 Lunsj-til-lunsj-seminar

Seminaret for Forumet blir 23.-24. mars på Sanner Hotell. Prisen blir ca 2200 pr person. Mer informasjon om programmet kommer senere.

Eventuelt:

SAK 7/20

Møter våren 2020:

30. januar, 9.00-11.00

27. februar, 12.00-14.00

23.-24. mars, seminar

20. april, 12.00-14.00

25. mai, 12.00-14.00

15. juni, 12.00-14.00

Referat Forum for forskningsdekaner 9. desember 2019

Deltakere:

Åse Gornitzka (viserektor)
Per Morten Sandset (viserektor)
Jens Petter Berg (MED)
Mathilde Skoie (HF)
Timothy John Brennen (SV)
Linda Hildegard Bergersen (OD)
Helge Ivar Strømsø (UV)
Carl Henrik Gørbitz (UiO:Livsvitenskap)
Vebjørn Bakken (UiO:Energi)
Tore Rem (UiO:Norden)
Arsenii Zabirnyk (UiODoc)
Veronica Fitzpatrick Blihovde (UiODoc)

Forfall: Alf Petter Høgberg (JUS), Solveig Kristensen (MN), Anders Runesson (TF), Jan Terje Lifjell (NHM), Håkon Glørstad (KHM)

Inviterte: Knut Ruyter (vitenskapsombud), Bjørn Ramberg (leder Forskningsetisk utvalg).

Sekretariat:

Kristel Skorge (direktør FADM)
Thomas Østerhaug (koordinator for forumet, FADM)

Møteleder: Åse Gornitzka og Per Morten Sandset
Referent: Thomas Østerhaug
Sted: Styrerommet, 10. etg., Lucy Smiths hus
Tid: Mandag 9. desember kl. 12.00-14.00

Godkjenning av innkalling og referat

Innkallingen og referatet ble godkjent.

SAK 59/19. Nytt fra forskningsdekanene v/ forskningsdekanene
Runde rundt bordet om nytt fra forskningsfeltet ute på enhetene

Diskusjonssaker

SAK 60/19. Forum for forskningsetikk v/Åse Gornitzka

Rektor har besluttet å opprette et forum for forskningsetikk ved UiO. Forumet skal være en møteplass for universitetsledelsen, forskningsetisk utvalg, vitenskapsombudet og fakultetene for dette viktige området. Vitenskapsombud Knut Ruyter og leder av forskningsetisk utvalg, Bjørn Ramberg, orienterte om planene. Det legges opp til frokostseminar 1-2 ganger pr. semester, hvor vertskapet går på rundgang mellom fakultetene. Tema vil variere og vertsfakultetet får være med å bestemme tema. Hensikten er å øke bevisstheten rundt forskningsetiske spørsmål. Både forskningsetisk utvalg og vitenskapsombudet vil stille seg til disposisjon under frokostmøtene.

Forslag til temaer:

- Mitt, ditt, vårt. Rettigheter og plikter i felles prosjekter.
- Plagiat og god henvisningsskikk
- Samforfatterskap

- Etikk for forskningsledere
- Forskningsetiske utfordringer og midlertidig ansatte.

Fra diskusjonen

- Det er et stort behov for dette. Her er det også store kulturforskjeller.
- Viktig også for stipendiater – av dem er det mange som ikke snakker norsk. Kan møtene gå på engelsk?
- Forskningsledelse er viktig. Erfaring tilsier at ledelsen, som har ansvaret, kommer for sent inn – da har saken eskalert.
- Hvis vi bruker stillingene som egenandeler overlater vi til andre å bestemme

Oppfølging

OD og MED er interesserte i å være vertsfakulteter tidlig i løpet.

SAK 61/19. Fakultetenes bruk av stipendiatstillinger v/Mathilde Skoie

Mathilde Skoie innledet til diskusjon om bruk av stipendiatstillinger. Stipendiatstillingene utgjør en stor del av porteføljen. Hvordan kan vi forvalte disse på en god måte? Mange bindes opp av egenandeler, satsninger og ulike strategiske føringer. Hvordan kan vi ivareta både strategiske hensyn på alle nivåer, faglighet, gjennomføring, forutsigbarhet, transparens?

Fra diskusjonen

- Frihet til å disponere stillinger på ett nivå vil gi begrensninger på andre nivåer.
- Strategi/intensjoner på ett nivå blir ikke nødvendigvis ivarettatt av andre nivåer.
- Fagpolitikk og rekrutteringspolitikk har ulike intensjoner som kan ødelegge for hverandre.
- Ved å bruke stillingene som egenandel overlater vi til andre å prioritere stillingene.

SAK 62/19. SFF V – innmeldte initiativer og stimuleringsmidler v/Åse Gornitzka

Åse Gornitzka orienterte om de innmeldte initiativene og la fram forslag til tildeling av stimuleringsmidler. Det er totalt 66 innmeldte initiativer. Forskningsrådets kriterier ligner dem som har vært tidligere, men det er et skjerpet krav om kjønnsbalanse.

Tildeling av stimuleringsmidler baseres på følgende kriterier:

- Totalt tildeles 1 200 000 kr.
- Alle enheter med initiativer tildeles 50 000 kr.
- Resterende beløp er fordelt i henhold til antall initiativer.

FFD stilte seg bak fordelingen av stimuleringsmidler.

SAK 63/19. Fellesløftet IV tverrfaglighet – orientering og innspill til prosess v/Per Morten Sandset

Per Morten Sandset la fram bakgrunnen og innretning av satsingen. Forskningsrådet, UH-institusjonene og forskningsinstituttene ønsker å samarbeide om et nytt fellesløft for å styrke grunnleggende og grensesprengende forskning gjennom tverrfaglig samarbeid. Søknadsfrist blir etter planen 6. mai. Det var en diskusjon av innretning og videre prosess ved UiO.

Fra diskusjonen

- Vi må ha klare kriterier for å vurdere søknadene. Kriteriene bør harmonere mellom ulike nivåer ved UiO og også med Forskningsrådets kriterier. Å stille strengere krav enn Forskningsrådet kan svekke UiOs søknader.

- Det er ønskelig å få vite størrelsen på de sentrale midlene
- Det kom innspill om at professor II bør sidestilles med professor I.

Oppfølging

Rektor beslutter prosess etter diskusjon i dekanmøtet 8. januar. Informasjon om endelig prosess sendes ut deretter ut til enhetene. Saken tas tilbake til FFD når utlysningen er klar.

SAK 64/19 Institusjonelt kontaktpunkt for Forskningsrådet v/Kristel Skorge

Kristel Skorge presenterte saken. BDO har hatt en gjennomgang av LOS, og bl.a. sett på hvilke tjenester LOS skal levere. Et punkt som ble spilt inn av fakultetene var at UiO mangler et felles institusjonelt kontaktpunkt mot Forskningsrådet. Som en oppfølging av BDOs gjennomgang, tar vi opp spørsmålet om institusjonelt kontaktpunkt til diskusjon i forumet. Hva er det fakultetene ønsker av FADM?

Fra diskusjonen

- Det er usikkerhet om det er behov for et institusjonelt kontaktpunkt
- Det virker lite hensiktsmessig med ett kontaktpunkt for hele bredden av Forskningsrådets virksomhet
- Det er ønskelig at FADM er representert på dialogmøter fakultetene har med Forskningsrådet. FADM gjør gjerne det, men det forutsetter at fakultetene inviterer FADM.
- Forskningsrådet gir ofte knappe tidsfrister. Det er ønskelig at FADM kan gi et forvarsel dersom noe er på vei med kort frist.

SAK 65/19. Seminar for forumet våren 2020 v/Åse Gornitzka

På forrige møte ble muligheten for et seminar for forumet løftet. Vi foreslår til et lunsj-til-lunsj-seminar i mars med utgangspunkt i strategi 2030. Forslag til dato: mandag 23. mars – tirsdag 24. mars.

Oppfølging

Det sendes ut en doodle med flere forslag til datoer for seminaret.

Eventuelt:

SAK 66/19.

- NFR vil revidere CV-malen for yngre forskere – har FFD innspill til denne? Det er en fordel om de legger seg tett opp til ERC-malen.

Til: Forum for forskningsdekaner
Fra: Jens Petter Berg, Det medisinske fakultet

Møtesaksnr.: 2/20
Møtenr.: 1/2020
Møtedato: 30.1.2020
Notatdato: 21.1.2020

Forskningsetisk praksis

Bakgrunn

Tre institusjoner, Universitetet i Bergen, Høgskulen på Vestlandet og De nasjonale forskningsetiske komiteene har gått sammen om et prosjekt for å utrede tilstanden av forskningsetikk i Norge (RINO).

<https://forskersonen.no/forskningsetikk-kronikk-meninger/forskningsetikk-i-norge-tid-for-handling/1609171>

Prosjektet konstaterer at vår forskningsetiske praksis fortsatt er langt fra å kunne regnes som eksemplarisk.

Problemstilling, diskusjonsgrunnlag

Fra artikkelen som det er lenket til ovenfor:

«Et viktig skritt ville være å revurdere våre finansieringssystemer og vår meritteringspraksis for å imøtekomme de forskere som føler et krysspress i deres hverdag.

Et annet tiltak bør komme fra våre forskningsinstitusjoner: de bør stimulere til kontinuitet i forskningsetiske refleksjoner på alle plan, fra den øverste ledelsen til forskergruppene.

Dette er hovedbudskapet bak resultatene fra RINO-prosjektet. Vi håper budskapet blir oppfattet og det tas på alvor av de relevante beslutningstakerne.»

Forslag til oppfølging

En diskusjon i Forskningsdekanforum om tiltak som kan fremme en god forskningskultur spesielt mht punktene nedenfor:

- Finansieringssystemer og meritteringspraksis
- Stimulere til forskningsetiske refleksjoner

Vedlegg

RINO-rapporten

<https://www.etikkom.no/globalassets/documents/publikasjoner-som-pdf/rino-3---forskningintegritet-i-kontekst---resultater-fra-en-kvalitativ-studie.pdf>

**Avdeling for
forskningsadministrasjon**
Kontoradr.: Postboks 1072 Blindern
0316 Oslo
Norway

Telephone: +47 22 85 50 50
Email: postmottak@admin.uio.no
<http://www.uio.no/English>

Til forskningsinstitusjonene

Vår saksbehandler/tlf.
Liv Furuberg

Vår ref.
19/13343
Deres ref.

Oslo,
11122019

Forventninger til kjønnsbalanse blant SFF-søkerne

Kjære ledere,

Forskingsrådet planlegger neste utlysningsrunde for Sentre for fremragende forskning (SFF-V). Vi legger opp til søknadsfrist 18. november 2020. Fordi det er krevende å skrive en SFF-søknad og mange forskere erfaringsmessig allerede er i gang med arbeidet, vil vi med dette informere om våre forventninger til kjønnsbalanse blant SFF-søkere allerede nå.

Mens kjønnsbalansen blant stipendiater og forskere i sentrene har utviklet seg svært positivt, er det fremdeles en stor utfordring at forskningens toppnivå er mannsdominert. Ved forrige SFF-tildeling var kvinneandelen blant de nye senterlederne 10 %. Forskningsrådet lanserte i sommer en ny policy for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver som skal sette fart i endringer i kjønnsbalansen blant SFF-lederne. Policyen er et viktig tiltak i arbeidet for å øke kvinneandelen i toppen av norsk forskning.

Forskingsrådet forventer nå at forskningsinstitusjoner som sender inn flere enn fire søknader til SFF-V, har kvinnelig senterleder på minst 40 % av søknadene. Dersom det er en kvinnelig senterleder ved senterets start, eller det er planlagt å bytte til en navngitt kvinnelig senterleder når minst halvparten av perioden gjenstår, regnes dette som en kvinnelig senterleder.

Forskingsrådet vil følge opp kjønnspolicyen i utlysning og søknadsprosess for SFF. Institusjoner som sender flere enn fire søknader må sende Forskningsrådet en samlet liste over alle sine søknader innen 1. oktober 2020. Dersom listen fra din institusjon ikke har minst 40 % kvinnelige senterledere, vil vi be om en plan fra institusjonene for hvordan man har tenkt å oppnå riktig kjønnsbalanse. Institusjonen kan endre listen ved å trekke fra eller legge til søknader, endre prosjektleder, eller søknader kan trekkes tilbake av vertsinstitusjonen etter søknadsfristen. Vi vil offentliggjøre hvordan de forskjellige institusjonene har møtt forventningene fra Forskningsrådet når det gjelder kjønnsbalanse. Forskningsrådet understreker at det er et lederansvar ved institusjonene å følge opp forventningene til kjønnsbalanse i SFF-utlysningen.

SFF-ordningen skal finansiere det beste av norsk forskning. Nye sentre vil velges ut etter vitenskapelig kvalitet og potensial for vitenskapelige gjennombrudd. Senterleders tidligere vitenskapelige resultater vurderes, som før, som helt sentrale for senterets suksess.

Jeg håper at vi i fellesskap kan bidra til å løfte fram de beste kvinnelige forskerne som potensielle SFF-ledere.

Vennlig hilsen

John-Arne Røttingen

Norges forskningsråd